

Suomen Kristillisdemokraatit rp
Puheenjohtaja Sari Essayah
Linjapuhe Savonlinna 29.8.2015 klo 10
Hyvä puoluekokousväki,

kiitän vielä lämpimästi saamastani kannatuksesta ja luottamuksesta puolueen puheenjohtajaksi ja samoin myös erinomaisista valinnoista varapuheenjohtajiksi. Haluamme varmasti tiiminä tulevien kahden vuoden aikana osoittautua luottamuksenne arvoiseksi.

Puoluekokouksemme teema « Uuden aika » haastaa meitä puolueena uudistumaan organisaationa ja toimintatavoiltamme sekä myös tekemään uudenlaisia poliittisia avauksia, joilla saavutamme nykyistä suurempia määriä tukijoita politiikallamme.

Kristillisdemokraattisen liikkeen juuret ovat Euroopassa ja voidaan hyvällä syyllä sanoa, että sotien jälkeisessä Euroopassa kristillisdemokraattinen liike on suurin poliittinen vaikuttaja ajaen demokraattista kehitystä ja sosiaalisesti vastuullista markkinataloutta. Sosiaalinen markkinatalous on ollut kristillisdemokratian vastaus ääripäiden sosialismin ja kapitalismin välissä. Ihmisen oman yritteliäisyyden tukeminen kulkee käsi kädessä heikommassa asemassa olevien puolustamisen kanssa.

Itselleni viisi vuotta Euroopan parlamentissa samassa EPP-ryhmässä yhdessä eurooppalaisten suurten ja vaikutusvaltaisten kristillisdemokraattisten puolueiden kanssa kannustavat jatkamaan saman aatteen parissa kotimaassa. Arvopohja, joka korostaa ihmisarvon kunnioittamista, perheen ja lähiyhteisöjen merkitystä, yrittäjyyttä ja sosiaalista vastuuta ei ole vanhentunut – päinvastoin, mitä epävarmemmaksi ja levottomammaksi maailma muuttuu, sitä enemmän tarvitaan kestäviä arvoja ankkuriksi muutosten keskellä. Kysymys kuuluukin, osaammeko jalostaa hyvän arvopohjamme ihmisten arkielämän ongelmien ratkaisuksi? Löydämmekö käytännön elämässä toimivia poliittisia avauksia?

Hyvät kuulijat,

Kun kävelin eduskuntaan ensimmäisen kerran vuonna 2003 elimme nousukautta. Suomessa vallitsi valtava innostus, kasvukausi näytti loputtomalta ja rahaa näytti olevan yllin kyllin jokaiselle tarvitsijalle. Teknologian kehityksellä tuntui olevan rajattomat mahdollisuudet. Oltiin kiivetty maailman katolle, jossa ei ajateltu harha-askeleiden olevan edes mahdollisia. Mutta huipulta on helppo tie alas. Parin kompastuksen jälkeen painovoima hoitaa alastulon itsestään. Kun palasin viiden Brysselissä vietetyn vuoden jälkeen tilanne oli totaalisesti muuttunut. Työttömyys ja velkaantuminen ovat kasvaneet kymmenessä vuodessa huimiin lukemiin. Paperimiehen työt oli viety Amazonin sademetsiin, koodareiden työt Intiaan ja teollisuustyöt Kiinaan. Mutta pahinta kaikista oli aistia, että ilmapiiri oli muuttunut lamaantuneeksi ja näköalattomaksi ja optimismi oli kadonnut.

Viime hallituskauden tuskan muistamme. Poliitiikan minkä piti tuoda Suomeen toivoa, loikin toivottomuutta. Se minkä piti ratkaista ongelmia, loikin lisää ongelmia. Ratkaisujen, joiden piti helpottaa Suomen tilannetta, niiden toimeenpano muuttui farssiksi. Rakenteiden uudistamistyöstä jäi käsiin vain sisäministeriön rakenteiden onnistunut muuttaminen, vaikka työ olisi pitänyt saada aikaan kaikilla politiikan sektoreilla.

Kevään vaaleissa luvattiin luoda työtä ja datakeskuksia, mutta viimeisen kännykän valmistuskin lopetettiin jo ennen vaaleja, ja nyt viedään siltä alalta korkein osaaminen, Microsoft viimeisenä siirtää huipputuotantonsa pois Suomesta. Luvattiin toista ja tehdään toista. Luvattiin että Kreikan apupaketeille ei tule jatkoa, ja maahanmuutosta saadaan säästöä. Luvattiin että velkaantuminen saadaan kuriin, mutta ainakin vielä tulevan vuoden budjetti on edellisen vuoden budjettia alijäämäisempi. Yhteiskuntasopimusta yritettiin, mutta sen kanssa ajettiin karille. Yritysjohtajien ja poliitikkojen petetyille lupauksille ja kehoille

päätöksille ei näy loppua. Ei ole ihme että monien ihmisten asenne politiikkaa kohtaan on kuvattavissa sanalla pettymys ja johtopäätöksenä se, että politiikalla ei voida vaikuttaa ajelehtivaan laivaan.

Kuitenkaan meitä suomalaisia ei ole ennalta määrätty olemaan ja piehtaroimaan tässä kurjuudessa. Lama voisi olla jo ohitse. Taloustilanne on muualla Euroopassa jo kääntynyt paremmaksi. Suomi ainoana Euroopan valtiona supistuu taloudeltaan vielä ainakin tänä vuonna. Lempiekonomistini Sixten Korkman kuvasi tämän viikon « Taloudenpuolustuskurssilla » Suomen tilannetta sanoin : « Loistava menneisyys, upea tulevaisuus, surkea nykyisyys ». Jos haluamme sinne « upeaan tulevaisuuteen » se vaatii oikeita valintoja ja toimenpiteitä. Nyt on tullut aika valita, jatkammeko apatian ja kyynisyyden linjaa vai lähdemmekö tielle, jossa työpaikat syntyvät ja löydämme uudelleen yhdessä tekemisen ja lähimmäisyyden toisiamme kohtaan

On uuden politiikan aika.

1. On uudistettava rohkeasti kohti pohjoismaisia malleja

Jos haluamme säilyttää pohjoismaisen hyvinvointimallin, meidän on muututtava muiden pohjoismaiden mukana. Pohjoismaista vain Suomi elää 90-luvulla. Ruotsi ja Tanska ovat uudistaneet rakenteensa vastaamaan globaalia kilpailua, nopeasti muuttuvaa ja hektistä työympäristöä, silti säilyttäen ihmisten turvallisuuden tunteen huomisesta.

On ihmeellistä, että Suomi jossa on Pohjolan pienin sosiaalidemokraattinen puolue, ei pysty uudistamaan teollisuustyöhön pohjautuvia turvamallejaan globaaliin aikakauteen, kun muut pohjoismaat joissa on 30 – 40 % sosiaalidemokraattiset puolueet ja ammattiliitot tukenaan sen ovat jo tehneet. Olemme tätä menoa pohjoismaisen hyvinvointimallin museo, vaikka meidän tulisi olla sen dynaaminen lipunkantaja.

Me emme voi luoda hyvinvointia, elleimme luo dynaamisia työllistämisen- ja sosiaaliturvamalleja. Ne ovat tarjolla ja sovellettavissa Tanskasta ja Ruotsista. Esimerkiksi Tanskassa irtisanomissuojan on korkea, mutta kynnys matala. Suomeen on saatava etujen, tulonsiirtojen ja työn saumattomuus ilman sinne syntyviä kannustinloukkuja. Työtä pitää olla aina kannattava tehdä. Hyvin harvalla on enää perinteistä kahdeksasta neljään työpäivää. Silpputyöt ovat yleistyneet etenkin nuorten parissa, eivätkä ammattiliitot ole pysyneet vauhdissa mukana. Sekä työnantajien että työntekijöiden pitäisi herätä siihen, kuinka paljon maailma on muuttunut, eikä vain takertua menneisyyteen.

Hyvät kuulijat,

Meille kristillisdemokraateille keskeinen EU-politiikan linjaus on kehittää Euroopan Unionia itsenäisten jäsenvaltioiden yhteistyöelimenä, joka edistää toimivien sisämarkkinoiden kautta työllisyyttä ja hyvinvointia. Vastustamme EU:n kehittymistä liittovaltioksi, sillä haluamme säilyttää jäsenvaltioiden vastuun ja päättävällän mm. budjetista ja verotuksesta.

Ikävä kyllä talouskriisin myötä EU:ssa rakennetaan entistä velvoittavampia yhteisvastuun mekanismeja ja keskusjohtoisuutta. Kevään hallitusneuvottelujen aluksi meiltäkin kysyttiin kantaa valtiovaraministeriön raporttiin ”Vakaampi talous- ja rahaliitto”, joka oli liittovaltiokehitykselle kriittinen. Tänä syksynä tuo hallituksen linja tulee kuitenkin kovaan testiin.

Kesäkuussa nimittäin julkaistiin komission puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin raportti ”Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely”. Sen takana oli koko EU:n huippujohto: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, Euroopan parlamentin puhemies, euroryhmän puheenjohtaja ja Euroopan keskuspankin puheenjohtaja.

Raportissa esitetään selkeä suunnitelma EMU:n kehittämiseksi liittovaltiokehityksen kärkenä. On vedetty aivan oikea johtopäätös, että koko EU, varsinkaan Iso-Britannia, ei hankkeen takana voi olla. Raportin mukaisesti on panostettava EMU:un, jolle kymmenen vuoden sisällä halutaan oma budjetti, oma valtiovaraministeri, verotusoikeus ja verotuksen yhtenäistäminen, oma ulkoinen edustus, pysyvät yhteisvastuun mekanismit vaikeuksiin ajautuvien maiden auttamiseksi, ja tiukka kontrolli jäsenmaiden

taloudenpitoon. Valtaa siirrettäisiin jäsenmailta EU:n yhteisille toimielimille. Tämä vaatii perussopimusten muutosta, joten ensi vaiheessa seuraavan parin vuoden aikana on vielä edettävä maksimaalisesti nykyisiä perussopimuksia venyttämällä.

Lyhyellä parin vuoden aikavälillä merkittävin ehdotus on yhteisen talletussuojajärjestelmän perustaminen. Silloin Suomessa toimivat asiansa hyvin hoitavat pankit maksaisivat muiden jäsenmaiden pankkien konkurssseja ja tähän tarvittavat rahat jouduttaisiin keräämään suomalaisilta asiakkailta.

Euroopan unionin kehittäminen liittovaltioksi ei ole eurokriisin ratkaisu, vaan päinvastoin syventää ongelmia. Yhteisvastuun lisääminen heikentää jäsenmaiden omaa vastuuta taloudestaan. Sen sijaan tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoita tulee parantaa yhteisin säännöin, joiden avulla markkinatalous voi toimia kuluttajien eduksi. Markkinoiden toimiessa terveellä tavalla jäsenmaan heikko taloudenhoito johtaa sen korkojen nousuun. Investoinnit suuntautuvat jäsenmaihiin, joissa tuotanto on tehokasta ja asiat hoidetaan parhaiten. Talouden yhteisvastuun lisäämisen sijaan tulee siis vahvistaa ja avata yhteismarkkinoita, jossa yritykset toimivat tasapuolisissa säännöissä.

EU:n jäsenmaiden talouspolitiikkojen syvenevää integraatiota on tarkasteltava myös kansallisen itsemääräämisoikeuden ja demokratian näkökulmasta. Monista kansalaisista tuntuu, ettei EU-politiikan suuntaan voi vaikuttaa, vaan valta on keskittynyt harvoille ja avoimuus puuttuu. Liittovaltiokehitys lisää tätä vieraantumisen tunnetta entisestään.

Onneksi perussopimusten muuttaminen edellyttää jäsenmaiden yksimielisyyttä, joten yhdenkin euromaan vastustus riittää. Suomen on oltava tällainen itsenäisyyttään, yhteisesti sovittuja sääntöjä ja markkinakuria johdonmukaisesti puolustava jäsenmaa.

2. Tarvitsemme uutta vastuunkantoa lähimmäisistä

Talouden rakenteiden uudistaminen on usein se näkyvin osa poliittista työtä. Insinööritaito ei silti yksin riitä. Pitää luoda ilmapiiriä, jossa on hyvä olla. Kun työpaikat viedään, se johtaa osattomuuden kokemukseen, jota on helppo käyttää polttoaineena niin perinteiseen herravihaan kuin kiihottamisena maahanmuuttajia vastaan tai ääriilikkeisiin liittymiseen usuttamisena. Monet ryhmät saavat tästä kynnisydestä polttoaineensa.

Itseäni huolestuttaa eniten suomalaisessa yhteiskunnassa voimistunut vastakkainasettelun ilmapiiri. Globaalissa aikakaudessa elämme yhä kasvavan erilaisuuden keskellä. Erilaisuutta ei pidä vähätellä tai yrittää tehdä esimerkiksi elämästä julkisessa tilassa hajutonta, mautonta tai ns. "arvovapaata". Kasvavien elämäkatsomuksellisten ja kulttuuriristiriitojen kanssa on opittava elämään. Tarvitsemme vanhan ajan kohteliaisuutta toisina jätettäviä kohtaan.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita oman arvomaailman ja kulttuurin kieltämistä – päinvastoin. Oman kulttuurin, uskontonsa tai elämäkatsomuksensa tunteminen hyvin on paras lähtökohta myös toisten ymmärtämiselle.

Erilaisuuden hyväksyminen ja sen kanssa elämään oppiminen on haaste ihmisenä kasvamiselle alkaen omasta perheestä, koululuokasta tai vaikkapa työyhteisöstä. Hyvin erilaisenkin lähimmäisen täyden ihmisarvon ymmärtäminen auttaa ymmärtämään myös vastuuta kaikista lähimmäisistämme, myös niistä kaukana asuvista.

Lähimmäisyhteiskunnassa ei ole tilaa rasismille, muukalaisvihalle tai ääriationalismille, koska pohjimmiltaan kaikki ihmiset ovat Jumalan luomia, lähimmäisiä. Lähimmäisyys on avoin vuorovaikutukselle; suuntaudumme dialogiin ja vastavuoroiseen ymmärtämiseen, Otamme sitä hyvää mikä meissä on ja tarjoamme sitä avuksi muille. Katsomme mitä hyvää muilla on ja otamme siitä opiksi.

Hyvät kuulijat,

Aktiivisen EU- ja ulkopolitiikan sekä kansainvälisen yhteistyön kautta voimme edistää Suomen etuja maailmalla ja siten myös vahvistaa kansallista turvallisuutta. Myös Suomen puolustuspolitiikkaan kuuluu osallistuminen monen keskeiseen yhteistyöhön, sotilas- ja siviilikriisinhallintaan sekä rauhan välitykseen. Sotilasliittoon kuulumattoman Suomen tulee jatkossakin kyetä maan sotilaalliseen puolustukseen uskottavalla tavalla. Se edellyttää yleistä asevelvollisuutta ja riittävää nykyaikaista kalustoa. Siksi puolustusmäärärahojen palauttaminen leikkauksia edeltävälle tasolle on talouskurimuksesta huolimatta paikallaan. Tällä kaudella tehtävään Nato-selvitykseen tulee myös lähteä avoimin mielin. Vaikka lopputulemana ei olisikaan muutosta turvallisuuspoliittiseen linjaukseen, niin jo kokonaisvaltainen keskustelu ja turvallisuusuhkien läpikäynti on aika ajoin tarpeellista. Siksi keskustelu aiheen ympärillä täällä puoluekokouksessakin on tarpeen.

Kehitysyhteistyön ja hallitun mutta humanin maahanmuuttopolitiikan tulee olla keskeinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Harmillista, että hallituksen toimien takia Suomen maine luotettavana kumppanina kehitysyhteistyön saralla kokee kolauksen. Olemme eduskuntaryhmänä jo useaan otteeseen kritisoineet hallituksen lyhytkatseista kehitysyhteistyövarojen leikkausta ennennäkemättömän pakolaiskriisin ja avun tarpeen keskellä. Eikö juuri nyt tarvittaisi avun kohdentamista katastrofialueille ja turvapaikanhakijoiden lähtömaihin. Erityisesti nyt paljastuu populistisen kehitysyhteistyövastaisen linjauksen logiikan ontous; kriisien ei haluta vyöryvän tänne, mutta ihmisiä ei haluta auttaa lähtömaissakaan.

Monet kansalaisjärjestöt joutuvat jättämään projekteja kesken ja useiden kristillistaustaisten järjestöjen maine vastuullisena ja luotettavana yhteistyökumppanina kärsii, kun ihmisiä vedetään kesken kauden kotimaahan ja hankkeet jäävät ilmaan. Samanaikaisesti hallitus antoi komissiolle tuen turvapaikanhakijoiden sisäisille siirroille jäsenmaiden kesken, joka tulee kiihdyttämään ihmisalakuljetusta Välimerellä ja sen ympäristössä entisestään. Kristillisdemokraatit esittivät sen sijaan kiintiöpakolaisten määrän lisäämistä, jolla olisimme kohdentaneet avun jo pakolaisstatuksen omaaville, kaikkein heikoimmassa asemassa oleville, kuten naisille, lapsille ja vammaisille. Hallitukselta puuttuu tällä hetkellä kokonaisnäkemys siirtolaiskriisiin.

Myös me lähimmäiset lähellä tarvitsemme uutta vastuunkantoa toinen toisistamme. Yhteiskunta ei enää kykene kaikesta huolehtimaan, joten kolmas sektori ja sen toimintaedellytykset on otettava tosissaan. Olen tänä kesänä osallistunut kymmeneen vapaaehtoiselta yhdistys- ja järjestöpohjalta ponnistaviin tapahtumiin kesäteattereista urheilukisoihin ja eukonkannosta kamarimusiikkiin – mikä valtava yhteisöllisyyden voimavara. Jokainen vapaaehtoistoiminnassa mukana ollut tietää, miten hyvältä tuntuu olla tarpeellinen ja saada aikaan yhteistä hyvää. Onnellisuus kaikkien mittareiden mukaan muodostuu juuri hyvän tekemisestä ja ystävällisyyden osoittamisesta, tunteesta, että elämälläni on merkitystä toisille.

3. Tarvitsemme uuden luottamuksen äänestäjiltämme

« Uuden aika » pistää miettimään meistä itse kunkin, miten voin uudistua luottamustehtävissä ja puolueutyössä. Puolueen tulevaisuus on juuri sellainen kuin millaiseksi sen rakennamme. Nykyään vuosikokous on liian usein tilaisuus, jonne ei uskalla mennä, jottei tulisi nimitettyä sihteeriksi, rahastonhoitajaksi tai muuksi viskaaliksi tehtävään, josta ei seuraavaan kymmeneen vuoteen pääse eroon.

Toimintasuunnitelman ydinajatus on siksi siinä, että puolue toiminnan tulee olla poliittista toimintaa, ei kokousrutiinien ja yhdistysten pyörittämistä. Sen vuoksi suosittelemme osastojen yhden vuosikokouksen rytmitystä, erityisjärjestöjen ylimääräisten hallinnollisten rakenteiden purkamista ja kaiken turhan byrokratian karsimista. Sen sijaan avataan valtuustoryhmien kokoukset osastojen jäsenille, viedään piirihallitusten kokoukset maakuntakierroksille avoimine yleisötilaisuuksineen tai tutustumiskäynteineen, panostetaan koulutukseen ja tiedottamiseen, hyödynnetään paremmin jäsenistössä oleva asiantuntemus ja käynnistetään ajatushautomotoimintaa.

Tiedämme kipeän hyvin, että Suomessa meidät kristillisdemokraatit on typistetty julkisuudessa muutaman asian puolueeksi. Tälläkin viikolla olen vastannut lukemattomat kerrat kysymyksiin abortista, eutanasiasta, samaa sukupuolta olevien liitoista, naispappeudesta ja ties mistä, vaikka kristillisdemokraattien kannat lienevät kohtuullisen yhtenäiset juuri eettis-moraalisissa kysymyksistä. Mutta mitähän esimerkiksi Antti Rinne tai Carl Haglund ajattelevat näistä ; olisi joskus mukava kuulla.

Kristillisdemokratian ytimessä on yhtäläillä työttömien saaminen töihin, omaishoitajien tukeminen tai vaikkapa valtiontalouden saaminen kuntoon. Emme ole « työmies putkosia » ja käräjäi julkisuuskuvastamme median kanssa – se on ajanhukkaa – , vaan pidetään itse huoli siitä, että teemme monipuolista ja rakentavaa politiikkaa hyvästä arvopohjastamme käsin. Tämän takia toimintasuunnitelmassamme lupaamme päivittää niin periaate- kuin yleisohjelmamme.

Meidän tulee myös uskoa itseemme. Meillä on annettavana eväitä siihen, millä Suomi selviää lamasta. Millä kyynisyys voitetaan. Meidän pitää saada uusi valtakirja äänestäjiltämme toteuttaa näitä visioita. Kristilliset arvot merkitsevät armoa, lähimmäisyyttä ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, heikoimmistakin huolehtimista. Vastuuttomuus, kyynisyys, ihmisviha ja välinpitämättömyys ovat aikamme suurimmat synnit, joita vastaan meidän tulee taistella.

Hyvä puoluekokousväki,

On uuden politiikan aika. On aika politiikan, joka voittaa laman ja kyynisyyden.

Olen siitä ylpeä että logossamme on sydän. Se ei saa jäädä kylmäksi, kylmien sydämien tai sydämettömien kristillisdemokraattien puolueeksi. Meidän on aika tehdä sitä politiikkaa joka vie Kristillisdemokraatit takaisin kansan sydämeen.